

การพัฒนาความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
The Development of English Vocabulary Memorizing Ability
by Using Memory Strategies for Grade 7 Students

สุปรีดา ซาลาม¹ อภิขยา ประดับนาค² และ อีราภรณ์ พลายเล็ก^{3,*}
Supreeda Salam¹, Aphitchaya Pradapnak² and Teeraporn Plailek³

¹สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, s60131110051@ssru.ac.th
(English major student, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University)

²กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร, pradupnak2@gmail.com
(English mentor, the College of Matthayom Wat Benchamabophit School)

³สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, teeraporn.pl@ssru.ac.th
(English major advisor, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร จำนวน 14 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ แบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน และ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลยุทธ์การจำคำศัพท์ ความพึงพอใจ

ABSTRACT

The purposes of this quasi-experimental research were 1) to compare the English vocabulary memorizing achievement of grade 7 students before and after using memory strategies in teaching and 2) to study the satisfaction of grade 7 students on using memory strategies to improve English vocabulary. The population for this study was 14 students in grade 7 at Matthayom Wat Benchamabophit School, in the second semester of the academic year 2021. The target group was selected from purposive sampling. The research instruments were as follows: 1.) six English language learning lesson plans, 2.) English vocabulary-memorizing ability test for 20 questions, and 3.) the questionnaire on the student's satisfaction on using memory strategies. Mean, standard deviation, and the difference value of pre-test and post-test were used to analyze the data. The finding showed that the English vocabulary memorizing achievement of grade 7 after using memory strategies in teaching was higher than before. Students were satisfied with their learning by using memory strategies to improve their English vocabulary-memorizing ability at the high level.

KEYWORDS: English vocabulary memorizing ability, Memory strategies, Satisfaction

**Corresponding author, E-mail: teeraporn.pl@ssru.ac.th โทร. 092-1546954*

Received: 2 March 2022 / Revised: 13 May 2022 / Accepted: 18 May 2022 / Published online: 1 September 2022

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นภาษาสากลที่นานาชาติประเทศใช้ติดต่อสื่อสารถึงกันทั่วโลก โดยเฉพาะในโลกยุคไร้พรมแดนที่เทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงมากมาย ทำให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม แต่ละด้านล้วนมีการเชื่อมโยงถึงกันเป็นเครือข่ายและมีอิทธิพลต่อกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564: 9) ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและยังรวมไปถึงการเข้าถึงความรู้ต่างๆ ได้อย่างง่ายดายและกว้างขวางมากขึ้น ผู้ที่สามารถสื่อสารและมีความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษนอกจากจะสามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้แล้ว ยังสามารถแสวงหาความรู้ต่างๆ ได้อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเพื่อใช้เป็นโอกาสในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จนกระทั่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คำศัพท์นับเป็นหน่วยพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญในการสื่อสารและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียนภาษาที่สอง (Wangru, 2016) ผู้เรียนจะสามารถสื่อสารได้อย่างประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีความรู้คำศัพท์เพียงพอเพื่อที่จะสื่อสารให้อีกฝ่ายเข้าใจตรงกันได้ (Wilkins, 1972) ดังนั้นการที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์อย่างสมดุลกัน เพราะความรู้ด้านไวยากรณ์บางอย่างเป็นการใช้คำ (Nation, 2019) คำศัพท์จึงมีความสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนอยู่เสมอ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสารใน

สถานการณ์ต่าง ๆ (Burns & Lowe, 1966 : 48; Taylor, 1995 : 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องมีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1200 คำ คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 230) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคำศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร

อย่างไรก็ตาม จากผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 พบว่า คะแนนของนักเรียนทั่วประเทศในวิชาภาษาอังกฤษ มีจำนวนผู้เข้าสอบ 704,692 คนมีค่าเฉลี่ย 36.34 คะแนน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในรายวิชาทั้งหมดจากวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์ จากผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนมีข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร นั้นรวมถึงความรู้ความสามารถด้านคำศัพท์ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560) การปฏิบัติการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตรที่ผ่านมาของผู้วิจัยพบว่า ผลการสอบวัดความรู้เกี่ยวกับคะแนนท้ายคาบด้านคำศัพท์ในรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 14 คน ซึ่งมีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่สามารถจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ครูนำมาสอนได้ มีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่มีวิธีที่ช่วยให้ตนเองเกิดการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบยาว ทั้งในแง่ของโอกาสในการประกอบอาชีพหน้าที่การงาน และการประสบความสำเร็จในชีวิต (กาญจนาพร รุจิโนม, 2561: 204)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ของผู้เรียนคือ กลยุทธ์การจำคำศัพท์ ซึ่งเป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับกลไกทางสมองที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเก็บข้อมูลความรู้คำศัพท์ไว้และนำออกมาใช้ได้เมื่อต้องการ ทั้งนี้เพราะคำศัพท์ไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่หรือภาษาต่างประเทศนั้นมีจำนวนมาก ดังนั้นกลยุทธ์ด้านการจำจึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนเก็บสิ่งสมคำศัพท์ต่างๆ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้คำศัพท์มาใช้ได้ในเวลาที่ต้องการ (Oxford, 1990: 14-150) ซึ่งกลยุทธ์การจำที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบด้วยกลยุทธ์ 6 กลยุทธ์คือ 1. การจัดเข้ากลุ่ม (grouping) เป็นการจัดคำเข้ากลุ่มเข้าพวกตามชนิดของคำ เช่น คำนาม คำกริยาหรือจัดเข้ากลุ่มตามชื่อเรื่อง 2. การสร้างจินตภาพให้กับคำศัพท์ใหม่ (Using Imagery) เป็นการจำโดยการนึกภาพเชื่อมโยงกับคำศัพท์ใหม่ 3. การใช้ท่าทางหรือความรู้สึกควบคู่กับความหมายของคำที่เรียน (Using Physical Response or Sensation) เพื่อช่วยความทรงจำ เช่น วิธีการปฏิบัติตาม คำสั่ง เป็นวิธีการจำที่ผู้เรียนจำความหมายของคำจากท่าทาง 4. การเชื่อมโยงหรือการขยายความ (Associating/Elaborating) เป็นวิธีการจำคำหรือสิ่งใหม่ๆ ได้ด้วยการเชื่อมโยง 5. การเขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของคำต่างๆ (Semantic Mapping) เป็นวิธีการนึกถึงคำเป็นหลัก 1 คำ แล้วนึกถึงกลุ่มคำอื่นที่เชื่อมโยงไปจากคำนั้นในด้านความหมาย 6. การทบทวนอย่างมีประสิทธิภาพ (Reviewing Well) เป็นการทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วอย่างมีแบบแผน ได้แก่ การทบทวนคำศัพท์และโครงสร้างประโยค

ครูจึงต้องมีการพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ของผู้เรียน ซึ่งกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา (Nation, 2001: 217) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพได้นั้นผู้เรียนต้องมีกลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษา กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่ผู้เรียนนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ภาษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษานั้นๆ (Bialystok, 1981) สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Oxford (1990) ซึ่งสรุปว่า การรู้จัก

ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจะมีผลต่อการเรียนภาษา กลยุทธ์จะช่วยให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น ผู้เรียนเรียนรู้เร็วขึ้น สนุกสนานขึ้น มั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น เรียนได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนความรู้ที่ได้รับไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ดีขึ้นด้วย และการพัฒนาความสามารถการจำคำศัพท์สามารถพัฒนาควบคู่ไปกับการเรียนรู้ภาษา องค์ประกอบของภาษาแต่ละอย่างล้วนมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับตัวภาษาทั้งในด้านเสียง คำศัพท์และโครงสร้าง (Tavárez Da Costa & Reyes Arias, 2021) กลยุทธ์การจำคำศัพท์เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ เป็นเครื่องมือทางความคิดที่มีสมรรถนะสูง กลยุทธ์นี้ยังรวมถึงกิจกรรมสำหรับการจดจำและเรียกข้อมูลใหม่ เช่น ตัวย่อ คำสำคัญ รูปภาพ เป็นต้น (Sozler, 2012: 1349) ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาคำศัพท์ของตนเอง ทำให้เรียนรู้คำศัพท์ได้ง่ายขึ้น และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ทำให้การสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความพึงพอใจให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและสนุกสนานกับการเรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถจำคำศัพท์ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ บอกความหมายของคำศัพท์ และสามารถส่งผลต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางด้านการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จากการใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่วัดได้จากการที่นักเรียนจำคำศัพท์และบอกความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากเนื้อเรื่อง, ประเภทรายการโทรทัศน์, คำคุณศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก, กีฬาประเภทต่างๆ และบ้านและเครื่องเรือนได้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน มีลักษณะเป็นคำตอบสั้น (short answer) จำนวน 20 ข้อ
2. กลยุทธ์การจำคำศัพท์ หมายถึง วิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ซึ่งได้แก่ 1) การจัดเข้ากลุ่ม (grouping) 2) การสร้างจินตภาพให้กับคำศัพท์ใหม่ (Using Imagery) 3) การใช้ท่าทางหรือความรู้สึกควบคู่กับความหมายของคำที่เรียน (Using Physical Response or Sensation) 4) การเชื่อมโยงหรือการขยายความ (Associating/Elaborating) 5) การเขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของคำต่างๆ (Semantic Mapping) 6) การทบทวนอย่างมีประสิทธิภาพ (Reviewing Well) โดยจะปรากฏในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 แผน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้าน

บรรยากาศการเรียนการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ วัดได้จากแบบการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ
2. ได้แนวทางในการพัฒนาความสามารถการจำคำศัพท์ของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ นักเรียนสามารถจำคำศัพท์ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ บอกความหมายของคำศัพท์
3. ได้แนวทางในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ในการเรียนภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดทำกรอบแนวคิดโดยมีการอธิบายดังนี้ การใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ส่งผลต่อความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

กลยุทธ์การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 6 กลยุทธ์

- 1) การจัดเข้ากลุ่ม (grouping)
- 2) การสร้างจินตภาพให้กับคำศัพท์ใหม่
- 3) การใช้ท่าทางหรือความรู้สึกควบคู่กับความหมายของคำที่เรียน
- 4) การเชื่อมโยงหรือการขยายความ
- 5) การเขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของคำต่างๆ
- 6) การทบทวนอย่างมีประสิทธิภาพ

- ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/2
- ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากร และตัวอย่างวิจัย

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ภาควิชาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พิจารณาจากผลการสอบเก็บคะแนนท้ายคาบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 50 มีจำนวนทั้งหมด 14 คน

เครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 6 แผน ได้แก่ 1) Different places – Different lives 2) What American teenagers watch 3) Affirmative & Negative 4) We never win, but we always win. 5) Not only baseball, basketball and football 6) Around the world – Alone เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที รวม 6 คาบ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงภาพรวมการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ของนักเรียน

สัปดาห์ที่	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	กลยุทธ์การจำคำศัพท์ที่ใช้	เวลา (ชม.)
1	Different places – Different lives	การจัดเข้ากลุ่ม (grouping)	1
	What American teenagers watch	การสร้างจินตภาพให้กับคำศัพท์ใหม่ (Using Imagery)	1
2	Affirmative & Negative Imperatives	การใช้ท่าทางหรือความรู้สึกควบคู่กับความหมายของคำที่เรียน (Using Physical Response or Sensation)	1
	We never win, but we always win.	การเชื่อมโยงหรือการขยายความ (Associating/Elaborating)	1
3	Not only baseball, basketball and football	การเขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของคำต่างๆ (Semantic Mapping)	1
	Around the world – Alone	การทบทวนอย่างมีประสิทธิภาพ (Reviewing Well)	1

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดของ รีเบคคา แอล ออกซ์ฟอร์ด (Rebecca L. Oxford, 1990: 14-150)

1.2 กำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรม

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ จำนวน 6 แผนต่อ 6 คาบ คาบละ 60 นาที เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ หัวข้อที่ได้มาเป็นเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หนังสือที่ใช้คือ English in mind 1

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ (Index of Item-Objective Congruence ตัวย่อ IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป กำหนดเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหา ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ซึ่งผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย

2. แบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่วัดระดับความจำ ความเข้าใจ อิงตาม Bloom's Taxonomy ซึ่งมีลักษณะเป็นคำตอบสั้น (short answer) จำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และศึกษาชนิดข้อสอบและการสร้างข้อสอบแต่ละประเภท กำหนดชนิดของข้อสอบที่จะนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.2 จัดทำตารางวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือที่ได้รับการอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแบบเรียน 1 เล่ม ได้แก่ English in mind 1

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) (Index of Item Objective Congruence) โดยข้อสอบทุกข้อต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ซึ่งผลการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มที่ต้องการศึกษา และนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.6 นำแบบทดสอบไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson Method) ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.86

2.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพของเครื่องมือ ไปใช้ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test)

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือพึงพอใจมากที่สุด, พึงพอใจมาก, พึงพอใจปานกลาง, พึงพอใจน้อย, พึงพอใจน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และศึกษาชนิดข้อสอบและการสร้างข้อสอบแต่ละประเภท กำหนดชนิดของข้อสอบที่จะนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน คือด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรายการประเมินกับจุดประสงค์ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับจุดประสงค์ (IOC) (Index of Item Objective Congruence) โดยรายการประเมินต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์

+1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการประเมินมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการประเมินมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการประเมินไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ซึ่งผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มที่ต้องการศึกษา และนำผลคะแนนที่ได้ไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.96

3.4 ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงและอธิบายเพื่อทำความเข้าใจให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ
2. ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียน ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ และตรวจคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วบันทึกคะแนนของแต่ละคน
3. ใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ ในการสอนกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ จำนวน 6 บทเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำและที่ปรึกษาในชั้นเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา ระยะเวลาในการทดลองคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที รวม 6 คาบ
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียน หลังดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบเดียวกับก่อนเรียนและตรวจคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนแล้วบันทึกคะแนนของแต่ละคน และนำผลไปวิเคราะห์
5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเก็บข้อมูลแบบสอบถามแล้วจึงนำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์การจำคำศัพท์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าความต่าง (D) ของผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการศึกษาเชิงกึ่งทดลอง โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์เป็นรายบุคคล

นักเรียนลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (เต็ม 20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (เต็ม 20 คะแนน)	ค่าความต่างของคะแนน ผลต่าง (D)
1	6	12	6
2	7	15	8
3	9	16	7
4	5	16	11
5	4	12	8
6	8	15	7
7	6	16	10
8	7	18	11
9	5	17	12
10	4	12	8
11	6	15	9
12	5	15	10
13	7	13	6
14	8	17	9
μ	6.21	14.92	8.71
σ	1.52	1.97	1.89

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนความสามารถในการจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 14 คน ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนจากการทำแบบทดสอบเท่ากับ 6.21 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.52 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบเท่ากับ 14.92 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 และมีค่าเฉลี่ยผลต่าง 8.71 คะแนนและ 1.89 คะแนน

2. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงไว้ในตารางที่ 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
ด้านเนื้อหา				
1. เนื้อหาบทเรียนมีความเหมาะสม เข้าใจง่ายและน่าสนใจ	4.57	0.64	มากที่สุด	1*
2. เนื้อหาบทเรียนมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.35	0.74	มาก	6*

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.28	0.82	มาก	8
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
4. กิจกรรมมีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับนักเรียน	4.50	0.75	มากที่สุด	3
5. นักเรียนมีโอกาสในการใช้ภาษาและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.42	0.64	มาก	4*
ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน				
6. ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดีเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	4.21	0.69	มาก	9
7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและเสนอข้อคิดเห็น	4.14	0.84	มาก	10
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
8. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจถึงวิธีการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	4.35	0.74	มาก	6*
9. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การฟัง พูด อ่านและเขียนมากขึ้น	4.57	0.51	มากที่สุด	1*
10. นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และการต่อยอดในการเรียนภาษาอังกฤษในอนาคต	4.42	0.85	มาก	4*
เฉลี่ยรวม	4.38	0.72	มาก	

หมายเหตุ * หมายถึง ลำดับที่ที่ซ้ำกัน

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่มีต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดอันดับแรก คือ ข้อที่ 1. เนื้อหาบทเรียนมีความเหมาะสม เข้าใจง่ายและน่าสนใจ และข้อที่ 9. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การฟัง พูด อ่านและเขียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุดจากรายการประเมิน 10 ข้อ คือ ข้อที่ 7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและเสนอข้อคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14

อภิปราย และข้อเสนอแนะ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหลังใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์ 6 กลยุทธ์ ได้แก่ การจัดเข้ากลุ่ม การสร้างจินตภาพให้กับคำศัพท์ใหม่ การใช้ท่าทางหรือความรู้สึกควบคู่กับความหมายของคำที่เรียน การเชื่อมโยงหรือการขยายความ การเขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของคำต่างๆ และการทบทวนอย่างมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจาก การนำกลยุทธ์การจำคำศัพท์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนสามารถจำคำศัพท์หรือข้อความได้ง่ายขึ้นและสามารถเอามาประยุกต์ใช้ได้ (Oxford, 1990: 8) อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีวิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้ตนเองบรรลุเป้าหมายในการจำคำศัพท์ด้วย สอดคล้องกับปิยนุช อุดมเกียรติสกุล (2559) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้เรียนใช้กลยุทธ์ในการจำคำศัพท์คือ การเชื่อมโยง การผูกคำให้เป็นเสียงคล้องจองกัน การแตกลูกคำที่สัมพันธ์กันทางความหมาย การนำคำมาสร้างปริบทใหม่ที่มีความหมาย การสร้างจินตภาพให้กับคำศัพท์ใหม่การใช้กิริยาท่าทางควบคู่กับความหมายของคำที่เรียน การทบทวนคำศัพท์บ่อยๆ และนำคำมาเล่นเป็นเกมส์จึงจะจดจำคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อีกทั้ง ญัฐพงษ์ พลหน่วยตระกูล (2560) ที่ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังเรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องเพราะการเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ช่วยเป็นเทคนิควิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำคำศัพท์พร้อมทั้งความหมายและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ญัฐจิรา ปุยะกุล ชวિક (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการสอนอ่านออนไลน์โดยใช้กลวิธีอธิบายและกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออนไลน์และการใช้กลวิธีการอ่านเชิงอธิบายและกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านออนไลน์โดยใช้กลวิธีอธิบายและกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นการกระทำที่ผู้เรียนนำมาช่วยให้เข้าใจและจดจำคำศัพท์ ช่วยในการจดจำคำศัพท์และการนำคำศัพท์กลับมาใช้ โดยการเชื่อมต่อกับความรู้ที่มีอยู่เช่นเทคนิคการจดจำความหมายและกลุ่มคำ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การจำคำศัพท์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.72$) ทั้งนี้เพราะวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษนั้นเป็นการสอนจากง่ายไปหายาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 เนื้อหาบทเรียนมีความเหมาะสม เข้าใจง่ายและน่าสนใจ และข้อที่ 9 นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การฟัง พูด อ่านและเขียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับความรู้นี้ใหม่ได้ ซึ่งเนื้อหาบทเรียนเข้าใจง่าย และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้น ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร โกมารทัต (2559) ได้ศึกษาการศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพฯและปริมณฑล ผู้วิจัยได้ศึกษาว่า การเรียนภาษาให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องมีกลยุทธ์ในการเรียนภาษา กลยุทธ์การเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนภาษาและจะใช้ในการเรียนรู้ภาษาในระดับและสถานการณ์การเรียนที่แตกต่างกัน และยังส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและเสนอข้อคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 สามารถอธิบายได้ว่าเพราะผู้สอนเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไป จึงไม่ได้มีการเปิดโอกาสเพื่อเป็นการจุดประกายความคิดหรือกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงข้อคิดเห็นหรือซักถามเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ ทิฏฐิภัทร สดแก้ว (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) ครูต้องจัดให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในขณะที่แลกเปลี่ยนกับครูและกับเพื่อนนักเรียน ความคิดของนักเรียนจะเปลี่ยนแปลงหรือมั่นคงขึ้นเมื่อได้ทดสอบความคิดนั้นในสังคมเมื่อนักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเอง และได้ยินความคิดของคนอื่น และสอดคล้องกับ ชานนท์ ภาคกินนร (2563) ที่ได้ศึกษาผลการพัฒนาพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เกมคำศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย พบว่า เกมและการจำลองสถานการณ์สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน นักเรียนได้เรียนรู้พร้อมทั้งได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ซึ่งเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่มหรือศึกษาด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. กลยุทธ์การจำคำศัพท์นั้นเหมาะสำหรับการจดจำคำศัพท์ในระยะเริ่มต้นของการเรียนรู้ภาษา เมื่อคลังคำศัพท์ของนักเรียนมีขนาดใหญ่ขึ้น นักเรียนต้องการกลยุทธ์ดังกล่าวน้อยลง

2. ครูควรจัดให้นักเรียนมีการใช้กลยุทธ์อื่นๆ ร่วมด้วย เช่น กลยุทธ์ด้านการใช้พจนานุกรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจดจำคำศัพท์ เนื่องจากพจนานุกรมมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเรื่องการออกเสียงการลงพยางค์หนักเบา การให้คำเหมือนและคำตรงข้าม การให้ความหมาย การให้ตัวอย่างประกอบ โดยเฉพาะพจนานุกรมภาษาอังกฤษ-อังกฤษ นักเรียนสามารถฝึกใช้ทีละน้อยเพื่อให้เกิดความเคยชินได้

3. ครูผู้สอนควรจะต้องหลีกเลี่ยงการใช้ตนเองเป็นศูนย์กลางในการสอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น ทั้งนี้ครูจะได้ตรวจสอบพัฒนาการการจำคำศัพท์ของนักเรียนได้ในขณะปฏิบัติกิจกรรมในห้องเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นลำดับการเรียนรู้ตามทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ควรมีการพัฒนาให้ไปถึงขั้นนำไปใช้ ขั้นวิเคราะห์ ขั้นสังเคราะห์ และขั้นประเมินค่า

2. ควรมีการศึกษาพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษร่วมกันทั้ง 4 ทักษะ ซึ่งได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนี้อาจมีการพัฒนาในด้านอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ หรือความคงทนในการเรียนรู้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาในการให้คำปรึกษาของ อาจารย์ ดร.ธีราภรณ์ พลายเล็ก ขอบกราบขอบพระคุณ คุณครูอภิชา ประดับนาค ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและจัดเก็บข้อมูลจนทำให้งานวิจัยดำเนินไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนาพร รุจิโณม. (2561). การสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทยกับการดำเนินชีวิต. *วารสารศิลปการจัดการ มุานิธิธรรม ภาควิชา*, 2(3), 199-210.
- ชานนท์ ภาคกสิน. (2563). ผลการพัฒนาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เกมคำศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(2), 45-55.
- ณัฐริชา ปุยะกุล ชวค. (2562). *การพัฒนาการสอนอ่านออนไลน์โดยใช้กลวิธีปัญหาและกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออนไลน์และการใช้กลวิธีอ่านเชิงอภิปัญญาและกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐพงษ์ พลหน่วยตระกูล. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 1(3), 1-14.

- ทิฐิภัทรา สุดแก้ว. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล. (2559). กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้สู่ความยั่งยืน (น.844-848). นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สมพร โกมารทัต. (2559). การศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพฯและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามความเข้มข้น 3 ระดับสู่สากล. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานการติดตามและประเมินผลนโยบายการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับ Thailand 4.0. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2560 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- Bialystok, E. (1981). The Role of Linguistic Knowledge in Second Language Use. *Studies in Second Language Acquisition*, 4, 31-45.
- Burns, P. C., & Lowe, A. L. (1966). *The Language Arts in Childhood Education*. Chicago: Rand McNally.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In M. Fishbein, *Reading in Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Nation, P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Nation, P. (2019). The different aspects of vocabulary knowledge. In *The Routledge Handbook of Vocabulary Studies* (pp. 15-29). London: Routledge.
- Oxford, R. L. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. New York: Newbury House.
- Tavárez Da Costa, P., & Reyes Arias, F. (2021). A case Study on the Use of Spelling as a Determining Factor in Teaching English Grammar. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED610509>.
- Taylor, B. (1995). *Reading Difficulties: Instruction and Assessment*. New York: McGraw Hill.
- Sozler, S. (2012). The effect of memory strategy training on vocabulary development of Austrian secondary school students. *4th World Conference on Educational Science*, 46, 1348-1352.
- Wangru, C. (2016). Vocabulary Teaching Based on Semantic-Field . *Journal of Education and Learning*, 5(3), 64-71.
- Wilkins, D. (1972). *Linguistics in Language Teaching*. Cambridge: MFT Press.